

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2020

FRILUFTSFRÄMJANDET VÄSTERÅS

INNEHÅLL

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	3
VÅRA VERKSAMHETER	4
Våra anläggningar	4
Barn – friluftsäventyr	4
Alpin skidåkning	5
Kajak	5
Kanadensare – Öppen kanot	5
Långfärdsskridsko	5
MTB	5
Vandring Lågländ	6
Bytesmarknad	7
Övriga varierande aktiviteter	7
VÅRA LEDARE	8
VÅRA MEDLEMMAR	9
KOMMUNIKATION OCH SAMHÄLLSPÅVERKAN	9
DEMOKRATI OCH ORGANISATION	9
Styrelsens uppdrag och ansvar	10
Styrelsen	10
Grenledare	10
BIDRAGSGIVARE OCH SAMARBETSPARTNERS	11
TACK FÖR DITT STÖD	10

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

129 år av äventyr - vårt bidrag till ett bättre Sverige

Redan 1892 såg vi att man kunde använda friluftsliv som lösning till några av de utmaningar som samhälle stod inför då. Idag, 129 år senare, ser utmaningarna lite annorlunda ut, men lösningen består. Vi behöver fortfarande verka för en aktiv fritid genom skidåkning och annat friluftsliv och därigenom verka för folkhälsa och livsglädje.

Idag håller stillasittandet, inomhusvistelsen och brist på tid i naturen på att bli en ny folksjukdom. 2019 kom en rapport att svenska barn sitter stilla nio timmar per dag – de rör sig minst i Norden. Endast 22 procent av flickorna och 44 procent av pojkarna når den dagliga rekommendationen för rörelse.

Möjlighet till friluftsliv och utevistelse, barn som vuxen, styrs i hög grad av bostadsort och socioekonomisk status. Unga, seniorer, utrikesfödda och boende i tätorter och storstäder kommer mer sällan ut i naturen än inrikesfödda, medelålders och boende i glesbebyggda områden. Samtidigt växer förståelsen för behovet av aktivering, friluftsliv och idrott – hos politiker, myndigheter, media, näringsliv och allmänheten vilket leder till nya möjligheter för Friluftsfrämjandet.

Som lokalavdelning är det vi som bidrar till att leverera lösningen på denna samhällsutmaning. Det är vi som ser till att stora och små kommer ut i naturen och får röra på sig tillsammans. För det är ju inte bara motionen och den friska luften vi bidrar med. Just "tillsammans" är ju något som är lite nedtonat i samhällsdebatten, men ack så viktigt för att vi ska må bra och vara friska. Genom att göra friluftsliv tillsammans, gör vi en viktig insats inte bara för oss själva, utan för alla som vi delar det med, och alla som blir inspirerande att ta steget själva.

Det vi i Västerås är mest stolta över är våra framgångsrika och växande MTB aktiviteter med flera nya ledare. Ökande antal barngrupper och flera nya ledare. Att vi kommit i gång med flera vandringar och har flera nya vandringsledare. Vårt samarbete med Eskilstuna LA och Fagersta LA inom kajak och vår årliga kajakkurs för nybörjare. Vår stora bytesmarknad. Vår goda ekonomi som leder till att vi kan utbilda nya ledare och kan investera i ny utrustning som profilkläder och kajaker.

Det vi kämpar med och behöver utveckla mera är kajakverksamheten som lider av få aktiva ledare och turer. Vår årliga skidresa som har färre och färre deltagare. Bytesmarknaden som sakta minskar på grund av konkurrens från säljgrupper på nätet mm.

Speciellt för 2020 har varit Coronapandemin som gjort att vi inte kunnat genomföra vår årliga skidresa och vår stora bytesmarknad. Barngrupperna har haft färre träffar än planerat. Kajakturerna/kajakkursen har haft begränsningar i antal deltagare. Glädjande är att MTB har ökat rejält. Intresset att vara med i våra barngrupper är större än på mycket länge. Många av våra kajakturer har snabbt blivit fullbokade. Det märks att folk har ett större behov av att komma ut i naturen genom en ledarledd aktivitet av Friluftsfrämjandet i dessa tider.

Så genom att vara medlem och deltagare, att vara ledare och skapa aktiviteter, att vara förtroendevald och driva vår lokalavdelning, genom allt vårt engagemang bidrar vi tillsammans till ett bättre Sverige. Tack för ditt bidrag!

Jan Sjöblom, Ordförande Friluftsfrämjandet Västerås

VÅRA VERKSAMHETER

Friluftsfrämjandet är Sveriges största och bredaste friluftsorganisation med 108 559 medlemmar och 9630 ideella ledare, varav 1517 medlemmar och 84 ledare är medlemmar i vår Västerås lokalavdelning. Vårt fokus sedan starten år 1892 och sedan starten för Västerås lokalavdelning 1932 är att genom friluftsliv verka för folkhälsa, livsglädje och en tillgänglig friluftsmiljö för alla.

Vi arbetar för att behålla och utveckla vår verksamhet utifrån behov och efterfrågan inom Friluftsfrämjandet, men även baserat på insikter från omvärlden. Våra grenar och de aktiviteter som görs inom varje gren, utgör kärnan i vår verksamhet.

I Västerås lokalavdelning ligger huvudfokus på Barn, MTB, Kajak och Vandring.

Totalt har vår lokalavdelnings verksamhet skapat 238 aktiviteter och genomfört 7650 aktivitetstimmar.

VÅRA ANLÄGGNINGAR

Vi har ett kansli på Skyttegatan 6A, ett kanothus nedanför Björnögården, en enklare stuga vid Vinterviken på Björnö.

BARN – FRILUFTSÄVENTYR

Friluftsäventyr är Friluftsfrämjandets barnverksamhet och består av två delar: Skogsmulle och skogens värld, vår verksamhet för barn 0–6 år, samt Vildmarksäventyr för barn 7–12 år. Verksamheten i Familjemulle och Äventyrliga familjen ingår också i Friluftsäventyr.

Friluftsfrämjandet har ca 39 780 barnmedlemmar varav 461 barn finns i Västerås lokalavdelning.

Friluftsfrämjandet har en viktig uppgift att erbjuda barn- och ungdomar meningsfulla aktiviteter. Genom att hjälpa unga att upptäcka glädjen av att vistas i naturen kan vi skapa ett starkt förhållande till natur och friluftsliv. Vi ser också att våra aktiviteter är en viktig inkörsport till ett livslångt medlemskap och engagemang för naturen och friluftslivet. Vi möter barn och ungdomar både på fritiden, i fritidsverksamhet och i skolan/förskolan.

Under 2020 anordnade vi en barnledarutbildning på Björnö där vi utbildade 7 nya ledare. På så sätt kunde vi under året starta 4 nya grupper för barn i Västerås. Vi utbildade också en Strövarledare för att på sikt starta upp en till Strövargrupp utanför Sala. Vi hade för första gången en grupp med "Öppna Skogsgläntan" för föräldralediga vilket var mycket populärt. P.g.a. pandemin ställdes många av de större

aktiviteterna vi brukar delta i in, bl.a. Västerås Barnfestival och vår egen Familjedag. Vi fortsatte dock med vår ordinarie barnverksamhet i till viss del anpassad form. Uppfinningsrikedomen var stor för att barnen skulle få fortsätta komma ut i naturen!

Totalt har Västerås lokalavdelnings barnverksamhet skapat 1080 aktivitetstimmar.

ALPIN SKIDÅKNING

Friluftsrämjandets historia bygger till stor del på skidåkning. 2019 deltog ca 10 000 barn i Friluftsrämjandets skidskola. Genom Freeskiers har skidverksamheten breddats till barn och ungdomar mellan 8–15 år. Snöverksamheten omfattar också verksamhet i våra ca 25 egna anläggningar, resor med olika teman till skidanläggningarna i fjällen, Norge och alperna.

Under 2020 hade Västerås planerat en skidresa till Fjätervålen som ställdes in p.g.a. Corona.

KAJAK

Kajak hade 2019 13 881 intresserade medlemmar och står för ca 20 % av de inlagda aktiviteterna det senaste året. Verksamheten har en stark ställning i Friluftsrämjandet, framförallt i Mälardalen och på västkusten.

Under 2020 har Västerås viktigaste aktiviteter inom kajak varit Kajakkurs för nybörjare, kvällspaddlingar varannan vecka, några dagspaddlingar och 3 helgpaddlingar med övernattning i samarbete med Eskilstuna LA och Fagersta LA under sommarsäsongen. Vi har även påbörjat arbetet med en säkerhetsplan.

Totalt har vår lokalavdelnings kajak-verksamhet skapat 1020 aktivitetstimmar.

KANADENSARE – ÖPPEN KANOT

Kanadensare/öppen kanot har en lång tradition i Friluftsrämjandet och friluftslivet i Sverige. Under ett antal år har kajaken tagit större plats på bekostnad av den öppna kanoten.

Under 2020 har Västerås aktivitet inom kanadensare varit en paddling med tekniktema.

LÅNGFÄRDSSKRIDSKO

Långfärdsskridsko har funnits länge i organisationen. 2019 var 13 713 medlemmar intresserade av långfärdsskridskoäventyr vilket ger grenen stor potential.

Under 2020 har Västerås viktigaste aktiviteter inom långfärdsskridsko varit att utbilda 2 nya långfärdsskridskoledare steg 1 och 2 ledare har deltagit på skridskoteknikkurs.

MTB

Antalet cyklister har ökat stadigt under många år. Cyklingen består av olika grenar. Den vanligaste är stigcykling, men även downhill och enduro finns i vissa lokalavdelningar. MTB är en aktivitet som kompletterar skid- och snöverksamheten under sommarsäsongen.

Allemansrätten ger möjlighet att cykla på stigar, men på fler och fler platser inskränks möjligheten att cykla genom lokala ordningsföreskrifter eller reservatsregler. 2019 fanns 11 348 intresserade medlemmar i medlemsregistret.

Under 2020 har Västerås viktigaste aktiviteter inom MTB varit kvällsturer i princip varje vecka. Ett flertal helgturer med olika teman och en nystartad barngrupp. Vi har även tagit fram en omfattande säkerhetsplan. Vi är till viss del även med och utvecklar och underhåller MTB spår på Rocklunda/Lista.

Totalt har Västerås MTB-verksamhet skapat 4781 aktivitetstimmar.

Det har cyklats nästan varje onsdag med röd och lila grupp genom hela vintern/våren i det som vi kallar "lågsäsong".

Ett ledarmöte genomfördes på telefon 2/4. Den 15/4 startade den ordinarie säsongen för samtliga grupper utom grön grupp. Regler på grund av pandemin samt Friluftsrådgivningens rekommendationer om max 10/grupp ledde till att vi fick dela upp och sprida ut dem på olika platser. Vi slopade också "prova på" möjligheten för icke medlemmar. Vi införde tvingande anmälan i äventyrshanteraren samt upprop på plats. Detta har fungerat mycket bra under hela säsongen och deltagarna har varit duktiga på att anmäla/avanmäla sig.

Grön grupp hade premiär 5:e maj. Vi tog bort begreppet "nybörjare" i gröna gruppen och grundnivån har på så vis höjts. Deltagarantalet i grön och blå grupp har ökat jämfört med förra året och mer än hälften av deltagarna väljer att cykla i dessa grupper. Deltagandet i lila grupp har däremot minskat medan röd och svart grupp har haft ungefär samma deltagarantal som under 2019.

Vi har utöver den ordinarie verksamheten arrangerat många extraturer på stigar i närområdet samt besökt flera slott, dagsturer till Tortunagropen, Hallstagropen, militärhistorisk tur, kyrktur mm. Av den totala verksamheten har dessa extraturer motsvarat 27% av den totala verksamheten.

Inför ledarmötet 26/10 gick vi ut med en enkät som 79 personer svarade på. Enkäten är viktig att ta med i beräkningarna när vi planerar nästa års säsong. Värt att säga här är att en överväldigande majoritet är mycket nöjda med verksamheten.

Under året har en ledare valt att sluta men det är även tillkommit en ny ledare som gick region Mitts MTB ledarutbildning i Falun i oktober. En ledare har under året gått en kompletterande utbildning. Ledargruppen består av 13 utbildade ledare och 4 hjälpledare.

Under hösten startades ett instagramkonto som kompletterar facebookkontot.

Säsongen avslutades 21/10 med tanke att fortsätta arrangera verksamhet men med reducerat antal grupper/deltagare och ledare. Den ökade smittspridningen av covid-19 i samhället medförde dock att beslut togs 14/11 att pausa verksamheten året ut.

VANDRING LÅGLAND

Vandring lågland är en vardags- och helgverksamhet, oftast dagsturer men också med övernattnings. Vandringensgrenen erbjuder otaliga variationer på inriktningar och teman såsom: barnvagnsvandring, vandring med meditation, veckodagsvandringar etcetera

Under 2020 har Västerås viktigaste aktiviteter inom vandring varit 6 vandringar och fått i gång 6 nya hjälpledare. Vi har även tagit fram en säkerhetsplan.

BYTESMARKNAD

Bytesmarknad är ett sätt att ge våra medlemmar och allmänheten möjlighet att sälja och köpa friluftsutrustning för en billig slant. Bytesmarknad är speciellt uppskattat bland barnfamiljer som får möjligheten att prova på olika former av friluftsliv och kunna byta utrustning när barnen växer.

Under 2020 ställdes bytesmarknaden in p.g.a. Corona.

ÖVRIGA VARIERANDE AKTIVITETER

Varierade aktiviteter är ett sätt att ge våra medlemmar möjlighet till unika och annorlunda upplevelser i naturen.

Under 2020 har Västerås genomfört en Gourmetmiddag i skogen och en grottkrypningshelg i Bodagrottorna utanför Iggesund.

VÅRA LEDARE

Ledare och förtroendevalda är grunden för all vår verksamhet. Varje år utbildar Friluftsförbundet flera hundra ledare till våra olika verksamheter. Vi stöttar det viktiga jobb som de gör, ge dem möjlighet att utvecklas och uppmuntra dem stanna i organisationen.

Föreningens sammansättning av ledare och medlemmar speglar inte samhället 2020. Vi har därmed en mångfaldsutmaning. Utmaningen är störst när det gäller etnisk och kulturell mångfald, samt att alltför få barn fortsätter som ungdomar i organisationen. Vi vill underlätta nyrekrytering av både ledare, kursledare och förtroendevalda.

Friluftsakademin har ett ansvar i att säkerställa lokalavdelningarnas försörjning av ledare och förtroendevalda, genom kvalitativa utbildningar inom ramen för våra utbildningsplaner. Utbildningarna genomförs av våra kursledare med ledning och stöd av samordningsgrupper, utbildningsteam och tjänstemän på nationell och regional nivå.

Västerås har totalt 84 ledare/funktionärer och har under 2020 haft ledarträffar inom Barn, MTB, Kajak och Vandring. Alla nya ledare som genomgått sin grundutbildning har haft möjlighet att köpa profilkläder för 1000kr/person. Vi har utbildat 11 nya ledare men även fått nya ledare som inte hunnit genomgå utbildning. Fördelat på varje gren såg det ut så här under 2020:

24 ledare varav 8 nya inom **Barn**

13 ledare inom **Kajak**

1 ledare inom **Kanadensare**

5 ledare varav 2 nya inom **Långfärdsskridsko**

17 ledare varav 1 ny inom **MTB**

2 ledare inom **barn MTB**

7 ledare varav 6 nya inom **Vandring**

17 funktionärer

VÅRA MEDLEMMAR

För att verka i enlighet med vårt ändamål, behöver vi en hållbar och stark medlemstillväxt. Friluftsförbundet arbetar för att öka antalet medlemmar – dels genom nya medlemmar, men framförallt att få befintliga medlemmar att stanna kvar hos oss. Det gör vi genom att göra medlemskapet attraktivt – aktivera dem med både äventyr, kunskap och inspiration över hela året. Vi strävar mot världens bästa friluftsanslagställen levererade av Sveriges mest eftertraktade ledare.

Friluftsförbundet har vänt medlemsutvecklingstrenden till tillväxt de senaste tre åren. Detta är särskilt viktigt efter den nedgång som föreningen befunnit sig i under en längre tid. Tillväxten är en spegling av den intensiva utvecklingsfas som organisationen är inne i. Medlemssiffran 2020 är den högsta sedan någonsin.

Västerås hade under 2020 1517 medlemmar och har under 2020 rekryterat 172 nya medlemmar till Västerås.

KOMMUNIKATION OCH SAMHÄLLSPÅVERKAN

För att underlätta vår möjlighet att arbeta för vårt ändamål behöver Friluftsförbundet och vår lokalavdelning vara välkända i samhället, och då kända för vår verksamhet och värderingar. Det gör vi genom att arbeta i enlighet med vår varumärkesplattform – Blå boken, vår grafiska manual, vår uppförandekod och Friluftsförbundet.se – vårt gemensamma fönster mot samhället. Vi kommunicerar i följande kanaler:

Västerås använder Äventyrshanteraren på Friluftsförbundet.se och Facebook för att marknadsföra Västerås aktiviteter. Genom våra totalt 7650 aktivitetstimmar har vi bidragit till att göra Västerås verksamhet mer känd lokalt och Friluftsförbundet som helhet mer attraktivt.

Insikten om friluftslivets betydelse för såväl människors hälsa och välbefinnande, som för stimulans av miljömedvetenhet har ökat. Därför måste friluftslivets intressen väga tungt i samhällets planering och verksamhet. Naturen är den miljö där huvuddelen av vår verksamhet bedrivs. Allemansrätten är en förutsättning för att vi, genom friluftslivet ska kunna bidra till folkhälsa och livsglädje. Den är också avgörande när det gäller allas tillgänglighet till naturen.

Under 2020 har våra viktigaste aktiviteter för att bevara vår lokala friluftsmiljö varit att bevaka och svara på samrådshandlingar från Västerås Stad och länsstyrelsen med flera.

DEMOKRATI OCH ORGANISATION

Friluftsförbundet är en ideell organisation och vi bygger vår verksamhet på demokratiska principer. Vår organisationsstruktur Riks/Region/Lokalavdelning styrs av gemensamma stadgar. Som enskild medlem kan man vara med och påverka i både mikro- och makroperspektivet genom vår modell för representativ demokrati.

Friluftsförbundets verksamhet leds av styrelsen och generalsekreteraren i enlighet med organisationens stadgar, beslut tagna på stämmor, gällande strategiska riktningsskildringar och andra styrdokument. Vår lokalavdelning leds av styrelsen.

Västerås har 7 ledamöter i styrelsen. Under året har vi genomfört 10 styrelsemöten och haft en heldag verksamhetsplanering.

STYRELSENS UPPDRAG OCH ANSVAR

Vår Lokalavdelnings styrelse ska leda, driva och utveckla verksamheten så att ändamålsparagrafen uppfylls långsiktigt. Styrelsen skall verka i enlighet med Friluftsförbundets stadgar och styrelsens arbetsordning.

STYRELSEN

Ordförande	Jan Sjöblom
Vice ordförande	Jessica Engman
Kassör	Marianne Schupp
Sekreterare	Maria Sagström
Ledamot	André Axelsson
Suppleant	Elina Nordberg
Suppleant	Lars Karlström

GRENLEDARE

Långfärdsskridskor	Ansvarig Jan Sjöblom (under utbildning)
Kajak	Ansvarig Jan Sjöblom
Kanadensare	Ansvarig Johan Sagström (under utbildning)
Barn	Ansvarig Maria Sagström
Vildmarksäventyr	Ansvarig Maria Sagström
MTB	Ansvarig Johan Melin
Låglandsvandring	Ansvarig Håkan Wintzell
Bytesmarknad	Ansvarig André Axelsson
Övriga varierande aktiviteter	Ansvarig Styrelsen

BIDRAGSGIVARE OCH SAMARBETSPARTNERS

Friluftsrämjandet har ett starkt stöd i våra långsiktiga samarbetspartners vad gäller ekonomiskt stöd samt samarbete i gemensamma frågor, kommunikation, nätverk och kompetensutbyte. Våra viktigaste samarbetspartners i Västerås är: Västerås Cykel Klubb (VCK) och Havspaddlarna.

TACK FÖR DITT STÖD

Tack vare ditt medlemskap får du en möjlighet att komma ut i naturen, speciellt dem som annars inte hittar dit. Du är med och stärker förutsättningarna för en tillgänglig friluftsmiljö för alla. Som medlem får du också tillgång till Sveriges bredaste utbud av guidade friluftaktiviteter, attraktiva medlemsförmåner samt Magasin Friluftsliv fyra gånger per år. Försäkring ingår i alla aktiviteter och du har möjlighet att vidareutvecklas genom att bli ledare i organisationen.

LÅT ÄVENTYRET BÖRJA.

Friluftsrämjandet har 90-konto: plusgiro 900176-9.
Tack för din gåva – den gör stor skillnad.

